

**TÝŽDEŇ
KREŠŤANSKÉHO
DOMOVA**

9.-15. FEBRUÁRA 2026

**BOŽIE
darčeky**
DARČY

ODDELENIE
KREŠŤANSKÉHO
DOMOVA

Podme so svojimi rodinami oslavovať stvorenie:
manželstvo, rodinu a sobotu.

BOŽIE velké DARY



Adventistická
služba *rodinám*

Přeložené z anglického originálu *God's great gifts*
Copyright © 2025 by the General Conference Corporation of Seventh-day Adventists®
Redaktori anglického vydania: Willie Oliver, Elaine Oliver

Text © 2026 Advent-Orion, spol. s r. o., Praha

ISBN 978-80-7172-359-2



OBSAH

4

ÚVOD

S LÁSKOU BOH

13

NEDEĽA

BOŽÍ VEĽKÝ DAR LÁSKY

18

PONDELOK

BOH ZAČÍNA TVORIŤ NÁŠ SVET

23

UTOROK

BOH ĎALEJ TVORÍ NÁŠ SVET

28

STREDA

BOŽÍ DAR MANŽELSTVA

33

ŠTVRTOK

VEĽKÝ DAR MILUJÚCEJ RODINY

38

PIATOK

BOŽÍ VEĽKÝ DAR SOBOTY

43

SOBOTA

NÁDHERNÝ DAR SOBOTY



ÚVOD

Na počiatku nám Boh prejavil lásku v troch nádherných daroch – manželstve, rodine a sobote. Týmto darmi vyvrcholilo Božie stvoriteľské dielo. Kým prvých šesť stvoriteľských dní zjavuje Božiu moc a predstavuje Boha ako umelca, tieto tri Bohom ustanovené inštitúcie odzrkadľujú samotnú podstatu jeho charakteru a jeho hlboký zámer s ľudstvom.

„Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.“ (Ján 3,16) Tento verš odhaľuje podstatu veľkej Božej lásky a štedrosti, ktoré boli zrejmé od

samého začiatku. Boh ustanovil tieto posvätné dary za základ zmysluplného ľudského života.

Počas celého stvoriteľského týždňa môžeme sledovať zámerný proces. Svetlo pre-mohlo tmu. Vody sa rozdelili, aby vytvorili oblohu a more. Objavila sa suchá zem s bohatou vegetáciou. Nebeské telesá začali určovať čas a ročné obdobia. Stvorené bytosti naplnili zem.

Celé stvoriteľské dielo smerovalo k jedinému cieľu – pripraviť dokonalé miesto pre človeka, ktorého Boh stvoril na svoj obraz.

Stvorením človeka Boh neskončil svoje dielo. Keď Adamovi vdýchol život, vyhlásil: „Nie je dobré človekovi byť samému.“ (1Moj 2,18) Preto stvoril Adamovi partner-

ku – Evu. Tým ustanovil manželstvo – posvätný zväzok medzi jedným mužom a jednou ženou, ktorý sa stal základom ľudskej spoločnosti. Nešlo len o partnerstvo; manželstvo má odrážať Božiu vzťahovú povahu a vytvárať základ pre rodinný život.

Manželstvo tvorí tiež základ pre druhý najväčší Boží dar: rodinu. Rodina ako Božie zriadenie poskytuje bezpečie a láskyplné prostredie pre výchovu detí. V rodine sa odovzdáva viera ďalším generáciám a predstavuje sa Boh. Božím zámerom bolo, aby prostredníctvom rodín celý svet spoznal jeho lásku a charakter.

Potom prišlo vyvrcholenie stvorenia: sobota. Po šiestich dňoch stvoriteľského die-la si Boh siedmeho dňa odpočinul. Preto tento deň požehnal a posvätil. „Zďaleka

sa mi zjavil Hospodin: „Miloval som ťa večnou láskou, preto som ti zachoval priazeň.“ (Jer 31,3) Sobota zhmotňuje túto večnú lásku. Každý týždeň pozýva rodiny, aby si v Božej prítomnosti odpočinuli, pripomínali si jeho dobrotu a uprednostnili vzťahy pred prácou.

Tieto tri dary – manželstvo, rodina a sobota – sú korunou stvorenia, pretože naplňujú najhlbšie potreby človeka: spoločenstvo, spolupatričnosť a vzťah so Stvoriteľom. Spoločne vytvárajú trojicu, ktorá je aj pre nás dnes veľkým požehnaním a ochranou. Pripomína nám, že sme úžasne stvorení a nesmierne milovaní naším Stvoriteľom. (Ž 139,14)



Adventist®
Family Ministries

Willie a Elaine Oliveroví

vedúci Oddelenia kresťanského domova
pri Generálnej konferencii
Cirkvi adventistov siedmeho dňa

KAREN HOLFORDOVÁ



Počas tohtoročného Týždňa kresťanského domova budeme hovoriť o veľkých Božích daroch. Naším cieľom je pomôcť rodinám vnímať Božiu nesmierne veľkú lásku a prostredníctvom stvorenia, vzťahov a soboty spoznávať jeho dary. Budeme skúmať, ako Božia láska prúdi do našich srdc. Naučíme sa, ako ju vnímať a ďalej šíriť. Do spoločnej bohoslužby zapojíme všetky naše zmysly (budeme pozorovať krásu, počúvať spev vtákov, ochutnávať ovocie a vnímať Božiu prítomnosť). Uvedomíme si, že Božia láska nás neustále obklopuje. Boh túži, aby sme ju vnímali a ďalej šírili.

Karen Holfordová je vedúca Oddelenia služby rodinám, deťom a ženám v Trans-európskej divízii. Má prax v ergoterapii a magisterský titul z psychológie, rodinnej terapie a kresťanského vodcovstva. So svojím manželom kazateľom Berniem Holfordom žije v Anglicku, má tri dospelé deti a tri vnúčatá. Rada píše, chodí na prechádzky do lesa a rozpráva druhým o Božej láske.

PREČO MAŤ RODINNÉ BOHOSLUŽBY?

- Učíme naše deti a rodiny uctievať Boha.
- Boh sa stáva stredobodom nášho domova.
- Rodinná bohoslužba spája naše rodiny.
- Chráni naše deti a rodiny.

OBJAVTE
POŽEHNANIA

RODINNEJ BOHOSLUŽBY

RODINNÁ BOHOSLUŽBA JE...

- Interaktívna
- Spoločná
- Krátka a zaujímavá

AKÁ MÁ BYŤ RODINNÁ BOHOSLUŽBA?

RODINNÁ BOHOSLUŽBA NIE JE...

- Prednáška, kázanie ani vynútená aktivita
- Čas na karhanie alebo trestanie
- Zábava

AKO VIEŠ RODINNÚ BOHOSLUŽBU?

Bohoslužba je čas, keď uctieваме a chválime Boha. S úctou, pokorou a vďačnosťou mu predkladáme svoje prosby. V starozmluvnej dobe obetovali na oltároch zvieratá. **Dnes obetujeme svoj čas a seba.** Keď k bohoslužbe pridáme slovo „rodinná“, znamená to, že pričádzame uctievať Boha spolu ako rodina.

Pre rodičov je to špeciálna **príležitosť naučiť svoje deti, čo znamená byť Ježišovým učeníkom a ako uctievať Pána Boha.** Spoločne si vyhradíme čas, aby sme vyjadrili Bohu svoju úctu a rešpekt a vyznali ho ako Pána a Spasiteľa našich životov a našich domovov. Táto skúsenosť nás približuje k sebe navzájom i k Bohu.

Každá rodina sa môže rozhodnúť, ako bude vyzeráť jej rodinná bohoslužba. Môže zahŕňať čítanie Biblie, spev a spoločnú modlitbu. Existuje však toľko spôsobov, ako uctievať Boha, koľko je rodín. Každá rodina je jedinečná, preto si môže vytvoriť vlastný rodinný oltár, ktorý jej najviac vyhovuje. **Jediná vec, ktorá zostáva rovnaká, je, aby sme upriamili svoju pozornosť na Pána Boha** – Stvoriteľa a Udržovateľa ľudstva.

”

Každá rodina by mala mať stanovený čas na rannú a večernú bohoslužbu. Rodičia by mali zhromaždiť svoje deti pred raňajkami a poďakovať nebeskému Otcovi za ochranu počas noci, podobne zhromaždiť deti večer a poďakovať za požehnania dňa.“

Ellen G. Whiteová
Child's Guidance, s. 520

”

Rodinné bohoslužby by mali byť najzaujímavejšou a najradostnejšou aktivitou v živote rodiny. Boh je zneuctený, keď sú nudné a otravné. Rodinné bohoslužby majú byť krátke a pútavé.“

Ellen G. Whiteová
Child's Guidance, s. 520

ZAPAMÄTAJTE SI:

Vaše rodinné bohoslužby zrejme nie sú dokonalé. To je v poriadku. Modlite sa k Bohu a robte ich najlepšie, ako viete. On je s vami.

**DENNÉ
DARY**

**Čas
rodinnej
bohoslužby**

Postaviť rodinný oltár je jedným z veľkých Božích darov – je to spôsob, ako oslavovať jeho lásku, stvorenie, vzťahy a sobotu. Podobne ako kamenné oltáre v Izraeli, aj váš oltár je potrebné prestavať alebo obnoviť, keď sa život stáva hektickým. Môže sa stať, že jeden deň vynecháte. Nie je to hanba. Keď však svoj oltár obnovíte, je to milosť.

Nech sú veľké Božie dary – láska, stvorenie, vzťahy a sobotný odpočinok – dobrou inšpiráciou pre vaše rodinné bohoslužby.

Láska

Hovorte o tom, ako ste zakúsili Božiu lásku.

Stvorenie

Obdivujte prírodu – napríklad kvetiny, vtákov alebo nočnú oblohu.

Vzťahy

Spomeňte si na situáciu, keď ste cítili Božiu starostlivosť. Môže ísť o nejakú výnimočnú udalosť alebo celkom obyčajnú maličkosť.

Sobota

Na začiatok soboty zapálte sviečku alebo počúvajte tichú hudbu.

Obohaťte rodinné bohoslužby nejakou piesňou, scénkou alebo jednoduchým prejavom láskavosti. Každý spoločný okamih – aj keď je len krátky – je darom od Boha. Snažte sa, aby vaše rodinné bohoslužby boli pútavé a zahrnovali aktivity primerané veku vašich detí: zahrajte dej opísaný v biblických veršoch, krátko sa pomodlite a zaspievajte krátku pieseň. Aj dvojminútová modlitba môže byť prejavom vašej úcty voči Bohu a posilniť váš rodinný oltár.



Ako používať túto príručku

Kroky ku každodennej bohoslužbe

BIBLICKÝ VERŠ

Jednoduchá kreatívna aktivita, ktorá vám pomôže zapamätať si biblický verš a zažiť ho praktickým spôsobom.

ZÁKLAD

ÚVOD

Predstavenie témy a pochopenie jej zmyslu.

NALADENIE SA

ZAMYSLENIE

Krátky biblický príbeh určený na zamyslenie pre celú rodinu.

HLAVNÉ POSOLSTVO

MODLITBA

Spoločná modlitba, v ktorej môže každý vyjadriť túžby svojho srdca.

SPOLOČENSTVO

AKTIVITY

Niekoľko jednoduchých aktivít, ktoré vám pomôžu vyjadriť vďačnosť za Božie dary v rodinnom živote.

STMELENIE

PONÁHL'ATE SA?

Pozrite si časť „V SKRATKE“

(nájdete na konci každého dňa alebo na strane 48)



BOŽÍ velký dar LÁSKY

NEDEĽA

DNEŠNÝ DAR

Poznávajte a hovorte
o Božej nekonečnej
a život naplňujúcej láske.

VERŠ NA ZAPAMÄTANIE

My milujeme,
lebo on nás
miloval prvý. (1Ján 4,19)

AKTIVITY NA ZAPAMÄTANIE VERŠA

Vystrihnite papierové srdiečka alebo použite samolepiace nálepky v tvare srdca. Na každé srdiečko napíšte jedno slovo a odkaz na biblický text. Potom ich usporiadajte v správnom poradí.



ÚVOD

Božia nekonečná láska

Boh je láska. Z jeho srdca prúdi láska do nášho srdca a z nášho sa „rozlieva“ k ďalším ľuďom. Svoju lásku k Bohu vyjadríme tým, že sa budeme mať navzájom radi, budeme si pomáhať a uctievať Boha. Pred pádom do hriechu bola láska jediným operačným systémom vo vesmíre. Keď bude hriech odstránený, stredobodom našich vzťahov bude opäť láska. Navždy.

Vieme, že teraz prebieha vo vesmíre konflikt. Ale to nie je to najdôležitejšie. Najdôležitejšie je, že Boh je láska. Jeho láska premáha všetko zlo a trvá naveky. My ľudia nevidíme jasne Božiu úžasnú a veľkolepú lásku. Vnímame ju len obmedzene. Jedného dňa však uvidíme Boha tvárou v tvár. Zvyšok večnosti strávime objavovaním nových aspektov jeho lásky, ktoré teraz zďaleka presahujú naše chápanie.

Tento týždeň budeme počas našich bohoslužieb poznávať niektoré rozmery Božej lásky vyjadrené prostredníctvom stvorenia, vzťahov (manželstvo) a oslavy (sobota).

ZAMYSLENIE

Boží velký dar lásky

Lara si položila hlavu na otcovu hrud'. Počula, ako mu bije srdce: bum-bum... bum-bum... bum-bum... „Ocko,“ pozrela na otcovu usmiatu tvár, „čo ti šepká tvoje srdce?“

„Moje srdce hovorí, že žijem. A tiež, že milujem teba, tvoju mamičku a Lukáša.“ Ocko pobožkal svoj prst a dotkol sa špičky dcérkinho nosa. Lara sa zasmiala.

„Ocko, ako sa do tvojho srdca dostalo toľko lásky?“ Lara pohladkala otcovu hrud'.

„Nuž, Boh prekypuje láskou. My si nedokážeme predstaviť, ako veľmi nás miluje. Jeho láska je taká veľká a úžasná, že ju budeme stále poznávať a nikdy neprestaneme objavovať jej tajomstvá.“

Lukáš sa snažil predstaviť si veľkosť Božej lásky, ale nedarilo sa mu to. „Wow! To je akosi priveľa lásky. Moje mozgové bunky to nedokážu pochopiť.“

„Ako sa Božia láska dostala z jeho srdca do tvojho srdca?“ bola stále zvedavá Lara.

„Keď Boh stvoril Adama a Evu, veľmi ich miloval. Trávil s nimi veľa času a počúval ich. Stvoril pre nich množstvo úžasných vecí, ktoré mohli vidieť, cítiť, ochutnať a tešiť sa z nich. Boh sa staral o svoje milované deti. Pretože ich miloval, naplnil ich srdcia láskou. Adam a Eva sa naučili, ako sa navzájom milovať a pomáhať si. Keď sa im narodili deti, aj ich srdiečka naplnili láskou, pretože ich milovali.“

Otec vzal džbán s hroznovou šťavou. „Predstavte si, že tento džbán je naplnený Božou láskou. Boh ju takto vlieva do našich srdiec...“ Nalial šťavu do štyroch pohárov, pre každého jeden. „Aj my nalievame vzájomnú lásku do našich pohárov. Boh cíti našu lásku. Je veľmi rád, keď vidí, ako si jeho deti navzájom pomáhajú.“

Lara a Lukáš vypili trochu šťavy. „Mmm, vynikajúca!“ Lukáš zaklonil hlavu, aby vypil obsah pohára do poslednej kvapky.

„Je taká dobrá a sladká,“ povedala Lara, „presne ako Božia láska!“

„Boh nás stále miluje,“ povedala mamička. „Nie vždy to vidíme a cítime. No ak pozorne sledujeme a počúvame, uvidíme prejavy jeho lásky na rôznych miestach.“

„Áno! Dnes som vnímala Božiu lásku, keď ti ocko pomohol odniesť nákup!“ zvolala Lara.

Lukáš si spomenul, že videl letieť vtáka s pierkom v zobáku. „Aj ja som videl Božiu lásku. Sledoval som, ako vták stavia hniezdo pre svoje mláďatá!“

„Ja cítim Božiu lásku, keď sme všetci spolu a objímame sa,“ povedal otec a všetkých objal svojimi silnými rukami. Všetci sa zasmiali, keď ich jemne stisol.

„Božia láska je vždy s nami,“ povedala mama. „Musíme ju len vnímať a šíriť ďalej.“



SPOLOČNÁ MODLITBA

Božia láska podľa abecedy

- Chváľte Boha za jeho lásku, ktorá je
A – absolútna; B – bezpodmienečná; C – cieľavedomá; D – dávajúca...
Na každé písmeno abecedy nájdite aspoň jedno slovo.
- Alternatíva: Naplňte vrecúško písmenami abecedy alebo napíšte jednotlivé písmená abecedy na malé kartičky. Vyberte jedno písmeno a hod'te kockou, aby ste získali číslo. Potom nájdite napríklad 5 vecí alebo slov, ktoré opisujú Božiu lásku a začínajú sa na písmeno M, alebo 3 slová, ktoré začínajú na písmeno R atď.

Rodinné aktivity



Boží dar lásky

- Zabaľte škatuľu do čistého papiera, ako keby to bol darček.
- Oviažte ju stuhou.
- Hovorte o tom, ako nás Boh miluje (že je darcom, otcom, odpúšťa nám atď.).
- Na zabalenú škatuľu nakreslite srdiečka a vpíšte do nich spôsoby, ako nám Boh prejavuje svoju lásku.
- Inšpirovať vás môžu napríklad Žalmy 23, 103 a 145; 1Kor 13 alebo 1Ján 4.



Objavovanie Božej lásky

- Každý člen rodiny nájde tri veci, ktoré mu pripomínajú Božiu lásku.
- Položte ich na tácku. Každý nech vysvetlí, prečo vybral práve tieto predmety.
- Uložte predmety do tvaru srdca, zhora ich odfotťe a vytvorte plagát.
- Počas týždňa pridávajte na tácku nové predmety.
- Alternatíva: Naplňte nádobu dvadsiatimi vecami, ktoré pripomínajú Božiu lásku, a zasypte ich ryžou alebo pšenom. Nádobu uzavrite. Potom ňou otáčajte a traste, aby sa ukázali všetky veci v jej vnútri.



Umelecké srdce

- Z časopisov vystrihnite obrázky a slová, ktoré poukazujú na Božiu lásku.
- Uložte ich do tvaru srdca a pridajte vlastné kresby alebo čokoľvek, čo vám pripomína Božiu lásku.
- Keď budete so svojím dielom spokojní, všetko prilepte a srdce zavesťte.

NEDEĽA V SKRATKE

VERŠ

My milujeme,
lebo on nás miloval prvý.
1Ján 4,19

ÚVOD

Božia nekonečná láska nás
napĺňa a preteká nami.

ZAMYSLENIE

Otec použil hroznovú šťavu,
aby ukázal, ako Boh vlieva svoju
lásku do našich srdc – a ako ju
my môžeme šíriť ďalej.

MODLITBA

Pane, ďakujem Ti, že vlievaš
svoju lásku do môjho života.

ROZHOVOR

Kedy a kde si dnes
vnímal Božiu lásku?
Ako ju budeš šíriť ďalej?



BOH
začína tvoriť
SVET

PONDELOK

DNEŠNÝ DAR

Obdivujte, ako Boh
stvoril svetlo, vodu,
pevninu a rastliny.

VERŠ NA ZAPAMÄTANIE

Na počiatku stvoril
Boh nebo a zem.
(1Moj 1,1)

AKTIVITY NA ZAPAMÄTANIE VERŠA

Verš čítajte pomaly a ku každému slovu pridajte jednoduché gesto – „Na počiatku...“ (zdvihnite jeden prst), „Boh...“ (ukážte na oblohu), „stvoril...“ (vytvorte tvar rukami), „nebo...“ (rozpažte ruky nad hlavou), „a zem...“ (prejdite prstom po zemi). Po každom slove urobte pauzu a nechajte deti zopakovať, čo ste ukázali.

ÚVOD

Zázrak stvorenia

Príbeh stvorenia opisuje zázrak. Súčasný výskum potvrdzuje veľkosť a moc tohto zázraku. Keď o ňom rozmýšľame, z nášho života mizne strach a úzkosť a prichádza pokoj, radosť a vďačnosť. Sme tiež kreatívnejší a láskavejší. V Božom úžasnom stvorení môžeme vidieť jeho charakter plný lásky, múdrosti, kreativity a umeleckého cítenia. Stačí sa pozrieť na naše ruky.

Ako rodina spolu obdivujte rôzne ovocie a zeleninu. Rozrežte ich a obdivujte krásu ich dizajnu. Ovoňajte ich, ohmatajte a ochutnajte. Alebo preskúmajte detaily nejakého kvetu, prípadne listu. Pozorujte vtákov alebo hmyz v pohybe. To všetko stvoril Pán Boh.

V kázaní na vrchu Ježiš povedal svojim učeníkom, aby si nerobili starosti kvôli tomu, čo budú jesť alebo čo si oblečú. Stačí sa pozrieť na kvety a vtáky, ktoré Boh stvoril, a uvedomiť si, že podobne sa Boh stará aj o nás. Úžas a obdiv otvárajú srdcia našich detí Božej láske a pomáhajú im navždy si ho zamilovať. Niekedy dokážu pritiahnuť ľudí k Božej láske silnejšie ako kázanie.



ZAMYSLENIE

Boh začína tvoriť náš svet

Pomôcky: sviečka a zápalky (alebo baterka); fľaša s vodou, poháre a bublifuk; nejaké ovocie alebo kvety.

Božie srdce prekypovalo láskou, keď navrhoval krásnu novú planétu. Miloval Adama a Evu skôr, než ich stvoril. Predstavoval si, že jeho deti budú žiť v dokonalom raji, kde bude všetko, čo si budú priať. Vybral pre nich dokonalú planétu. Bola pustá a prázdna – pripravená, aby ju naplnil krásnymi vecami!

Keď Boh v prvý deň navštívil planétu nazvanú Zem, bola obklopená tmou. Preto stvoril svetlo. Bol rozhodnutý naplniť ju nádherným stvorením. Svetlo svietilo až

do súmraku, potom nastala tma. Jeho deti sa budú tešiť, keď uvidia toto krásne svetlo. Boh sa pozrel na všetko, čo stvoril, a videl, že je to dobré.

Zapálme sviečku alebo zapnime baterku, aby sme si pripomenuli, že Boh stvoril všetko svetlo, ktoré vidíme. (Pozvite deti, aby zapálili sviečku alebo zapli baterku.)

Na druhý deň Boh opäť navštívil planétu Zem. Svetlo jasne svietilo. Boh usporiadal vody a ukázala sa suchá zem. Okolo planéty vytvoril obrovskú „bublinu“, aby ju zavlažovala. Voda sa vo svetle nádherne trblievala. Všetko bolo čisté a svieže. Jeho deti sa budú tešiť, že môžu piť čistú vodu, špliechať sa v riekach a hľadiť na modrú oblohu. Keď sa Boh pozrel na všetko, čo stvoril, videl, že je to dobré. (Dajte sa deťom napiť čistej vody a fúkať bubliny.)

Tretí deň Boh opäť navštívil planétu Zem. A opäť to bol úžasný deň! Bolo toľko vecí, ktoré bolo treba urobiť! Boh sformoval na zemi kopce a údolia. Do piesku oceánu nakreslil pobrežie. Potom pokryl celú zem zeleným rastlinstvom – mäkkou príjemnou trávou, po ktorej sa dalo chodiť, kvetmi,

ktoré šíрили krásnu vôňu, lahodným šťavnatým ovocím a chutnými orechmi, ktoré človek mohol jesť. Vysoké a nízke stromy, kríky, rôzne listy, textúry a chute. Boh vysadil špeciálnu záhradu, kde budú jeho milované deti žiť a kde sa s nimi bude každý deň stretávať.

Budú sa tešiť, že môžu chodiť po tráve, cítiť vôňu kvetov a jesť lahodné plody, ktoré budú rásť na zemi, na kríkoch i na stromoch.

Boh sa pozrel na všetko, čo s láskou stvoril, a videl, že je to dobré. (Nechajte deti pozorovať kvety a podelte sa s nimi o ovocie.)

Boh si dal veľmi záležať na všetkom, čo stvoril. Chcel, aby Adam a Eva žili v krásnom prostredí a aby im všetko pripomínalo, ako veľmi ich má rád.



SPOLOČNÁ MODLITBA

Misa stvorenia

- Vezmite veľkú misu, ktorá bude predstavovať prázdnu zem. Vložte do nej sviečku, ktorá bude plávať (malú sviečku pripevnite na kúsok dreva alebo korku). Sviečku zapáľte (1. deň).
- Do misy nalejte vodu (2. deň).
- Pridajte niekoľko kvetov, listov alebo inú zeleň, aby bola krásna (3. deň).
- Poďakujte Bohu za rôzne svetlá, ktoré nám pomáhajú vidieť (sviečky, svetlá na autách, baterky atď.), za rôzne vodné plochy na svete (rieky, vodopády, potoky, jazerá atď.) a za rôzne kvety, stromy, ovocie a zeleninu.

Rodinné aktivity



Dôvod na úžas

- Nazbierajte malé poklady z prírody (ulity, listy, kvety, šupky z ovocia, pierka atď.).
- Vyberte si jednu vec a minútu ju v tichosti skúmajte.
- Povedzte ostatným, čo vás na tejto veci zaujalo.



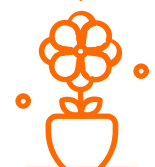
Recyklované výtvary

- Z časopisov a novín si nastrihajte kúsky papiera.
- Pomocou nožníc a lepidla vytvorte papierovú kvetinu, ovocie alebo zeleninu.
- Porovnajte svoje papierové dielo so skutočnou vecou a povedzte, čo ste pritom zistili.



Ovocný šalát

- Každý si vyberie svoje obľúbené ovocie.
- Dôkladne si ho zvonku prezrite, potom ho rozkrojte a obdivujte jeho vnútro.
- Môžete ho nakrájať na kúsky a urobiť si ovocný šalát alebo ovocie poukladať na tanier.



Skrášlite svoj domov

- Premýšľajte, ako by ste skrášlili svoj domov (napríklad upratať, inak usporiadať veci, dať na stôl kvety...).
- Použite vytvorené dekorácie.
- Zaveste ozdobené srdce alebo svoj obľúbený biblický verš na miesto, kde ho budú všetci vidieť.

PONDELOK V SKRATKE

VERŠ

Na počiatku stvoril Boh
nebo a zem.

1Moj 1,1

ÚVOD

Božie umelecké dielo
môžeme vidieť vo svetle, vode
i rastlinách.

ZAMYSLENIE

Prvý deň – svetlo;
druhý deň – voda;
tretí deň – rastliny.
To všetko svedčí
o Božej láske
a starostlivosti.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane,
za svetlo, ktoré nás vedie;
za vodu, ktorá nás osviežuje;
a za rastliny, ktoré nám
slúžia ako potrava.

ROZHOVOR

Čo z uvedených stvorených
vecí – svetlo, voda alebo
rastliny – podľa vás najviac
poukazuje na Božiu lásku?

BOH ĎALEJ *tvorí* NÁŠ SVET



UTOROK

DNEŠNÝ DAR

Oslavujte Boha
za jeho kreativitu,
ktorú môžeme vidieť
v tom, ako naplnil vody
a oblohu životom.

VERŠ NA ZAPAMÄTANIE

Boh povedal: „Nech sa
hmýria vody živými tvormi
a vtáky nech lietajú nad zemou
pod nebeskou oblohou.“
(1Moj 1,20)

Multizmyslová bohoslužba a vyučovanie

AKTIVITY NA ZAPAMÄTANIE VERŠA

Nakreslite jednoduchý obrázok s vodou v spodnej časti a oblohou v hornej časti. Napíšte prvú časť verša na vodu a okolo každého slova nakreslite rybu. Druhú časť verša napíšte na oblohu a vedľa každého slova nakreslite vtáka. Potom obrázok vyzdobte, aby ste ukázali Božie nádherné stvorenie.

Boh nám dal päť mimoriadnych zmyslov, aby sme sa mohli radosť z jeho stvorenia. Svojím zrakom môžeme všade okolo seba vidieť zázraky a krásu. Svojím sluchom počúvame spev vtákov, zvuky zvierat, ľudskú reč a hudbu. Jazykom ochutnávame rôzne ovocie, zeleninu a orechy, ktoré Boh stvoril. Nosom cítime vôňu kvetov a dobrého jedla. Rukami sa dotýkame kože rôznych zvierat, kôry stromov a mnohých nádherných vecí. V našom narušenom svete nám zmysly pomáhajú zostať v bezpečí, pretože nimi tiež rozpoznávame nebezpečenstvo.

Zmysly sú veľmi dôležité, pretože nám pomáhajú objavovať Boží svet a vidieť, že je dobrý. Boh navrhol bohoslužbu vo svätostánku a rôzne sviatky pre svoj ľud tak, aby do toho boli zapojené všetky zmysly. Zmysly nám pomáhajú uctievať Boha a učiť sa o ňom. Zakaždým, keď prostredníctvom multizmyslových zážitkov približujete deťom Božiu lásku, pomáhate im lepšie pochopiť a pamätať si Božiu lásku a vnímať ju celým telom. Budte v tom kreatívni a snažte sa zapojiť všetky zmysly.



Boh ďalej tvorí náš svet

Boh navštívil nový svet štvrtýkrát. Vo vode sa trblietalo svetlo. Kvety, stromy a tráva pokrývali zem a kopce úžasnými farbami. Všetko vyzeralo krásne a pokojne. V tento deň sa Boh rozhodol stvoriť na oblohe špeciálne svetlá. Stvoril slnko, aby zohrievalo zem, podporovalo rast rastlín a pri svojom východe a západe skrášľovalo oblohu nádhernými farbami. Na nočnú oblohu dal miliardy hviezd a planét, aby osvetľovali tmú a naše srdcia plnili úžasom. Stvoril mesiac, aby v noci svietil a pomáhal merať týždne a mesiace. Boh cítil teplé slnečné lúče na svojej tvári. A keď sa slnko v záplave farieb prehuplo ponad obzor, na tmavej oblohe sa objavili mesiac a hviezdy. Na konci dňa sa Boh pozrel na všetko, čo stvoril, a videl,

že je to dobré. (Pozrite sa von a všimnite si slnečné svetlo, tiene, mesiac a hviezdy.)

Keď v piaty deň ráno vyšlo slnko, sfarbilo oblohu doružova. Boh pozoroval krásu sviatania a sledoval, ako sa slnečné lúče odrážajú vo vode. Predstavil si ryby... a zrazu voda vyšplechla a zažiarila tisíckami farebných rýb a morských tvorov. Delfíny skákali vo vlnách, veľryby striekali svoje gejzíry a malé ryby svižne plávali pomedzi skaly a mušle. Boh sa zahľadel na všetky ryby a morské tvory v oceánoch, jazerách a riekach a videl, že je to dobré. (Poznáte rybu alebo nejakého morského tvora, ktorého meno sa začína rovnakým písmenom ako vaše meno?)

Potom sa Boh pozrel na oblohu. Bola pokojná. Predstavil si vtáky... a zrazu bolo počuť spev tisícok vtákov. Lastovičky lietali v slnečnom svetle. Orly krúžili nad stromami. Pávy roztiahli svoje nádherné chvosty, ktoré vyzerali ako drahokamy. Malé kolibríky pili nektár z kvetov. Obloha bola plná spievajúcich vtákov. Krúžili a plachtili vo vzduchu. Svojím spevom obšťastňovali svet. Boh počúval, pozoroval a videl, že všetko je dobré. (Napodobňujte zvuky obľúbených vtákov a spievajte ich piesne.)

Šiesteho dňa Boh opäť sledoval východ slnka. Premýšľal, čo by stvoril... A zrazu sa objavili malé myšky, vysoké žirafy, ťažkopádne slony, šikovné veveričky, maznavé mačky a huňaté ovečky... Tol'ko zvierat! Behali, skákali, liezli a plazili sa! Tol'ko rôznych

tvarov, farieb, srstí a chvostov! Boh miluje rozmanitosť. Videl, že všetko je pripravené privítať jeho deti. Pri myšlienke stvoriť Adama a Evu pocítil v srdci lásku a radosť. Usmial sa. Čoskoro uvidia jeho tvár a pocítia jeho lásku.



SPOLOČNÁ MODLITBA

Modlitba vd'aky

- Poďakujme Bohu za to, že stvoril ryby, vtáky a zvieratá.
- Povedzte: „Ďakujeme Ti, Bože, že si stvoril zvieratá, ktoré plávajú v oceáne – napríklad veľryby.“ Ďalšia osoba zopakuje túto vetu a pridá ďalšie morské tvory: „...veľryby a medúzy.“ Tretia osoba pridá ďalšie: „...veľryby, medúzy a skaláre.“



Rodinné aktivity



Nájdite zvieratá

- Vyberte obrázok krajiny s oblohou, pevninou a vodou (z kalendára, časopisu alebo to môže byť vaša vlastná fotografia). Pripravte si nožnice, biely papier, lepidlo a výtvarné potreby.
- Rodičia: Vystrihnite malé záhyby (asi 2,5 cm) na oblohe, zemi a vode, aby ste vytvorili malé „okienka“.
- Otvorte „okienka“ a prilepte celý obrázok krajiny na biely papier.
- Nechajte deti nakresliť vtáky za „okienkami“ na oblohe, zvieratá za „okienkami“ na pevnine a ryby za „okienkami“ vo vode.
- Na chvíľu zastaňte a tešte sa z Božieho úžasného stvorenia (Mat 6,26–30).



Vtáčia dekorácia

- Pomôcky: kartón, výtvarné potreby, nožnice, ihla, niť, palica, konár alebo vešiak
- Nakreslite tvary vtákov, ozdobte ich farbami, pierkami alebo papierovými krídlami a vlnkami.
- Na každého vtáka napíšte krátku modlitbu alebo chválu za to, ako Boh stvoril vtáky.
- Vtáky priviažte na niť a zaveste v rôznej výške na palicu, konár alebo vešiak.
- Túto dekoráciu vystavte ako pripomienku svojej vďačnosti Bohu za vtáky a ich spev.



Úžasné zvieratá

- Napodobnite nejaké zviera – pohybujte sa ako ono a vydávajte jeho zvuky.
- Úlohou ostatných je hádať, čo napodobňujete.
- Poďakujte Bohu za niečo jedinečné na tomto zvierati.
- Niektorí ďalší môžu tiež napodobniť nejaké zviera.

UTOROK V SKRATKE

VERŠ

Boh povedal:
„Nech sa hmýria vody
živými tvormi a vtáky nech
lietajú nad zemou
pod nebeskou oblohou.“
1Moj 1,20

ÚVOD

Boh nám dal zmysly,
aby sme mohli poznávať jeho
lásku prostredníctvom zraku,
sluchu a hmatu.

ZAMYSLENIE

Boh naplnil oblohu rôznymi
vtákmi a vodu rôznymi
morskými živočíchmi.
Každý z týchto tvorov svedčí
o jeho kreativite.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, za vtáky,
ryby a zvieratá, ktoré nám
pripomínajú, aký si tvorivý.

ROZHOVOR

Ktoré zviera podľa teba najviac
poukazuje na Božiu tvorivosť?

BOŽÍ
velký dar
MANŽELSTVA

STREDA

DNEŠNÝ DAR

Chváľte Boha
za úžasný plán
pre lásku
a manželstvo.

VERŠ NA ZAPAMÄTANIE

Potom Hospodin, Boh, povedal:
„Nie je dobré človekovi byť samému.
Urobím mu pomoc, ktorá mu bude
rovnocenná.“ (1Moj 2,18)

AKTIVITY NA ZAPAMÄTANIE VERŠA

Vystrihnite z papiera jednoduchý obrys muža a ženy. Napíšte prvú vetu textu na muža a druhú vetu na ženu. Prilepte ich ruky k sebe, ako keby sa držali za ruky. Potom nahlas prečítajte celý verš.



ÚVOD

Boží plán pre manželstvo

Boh stvoril celý svet pre svoje milované deti. Vysadil raj, aby sa stal ich nádherným domovom. Všetko, čo stvoril, malo vyjadrovať nielen jeho lásku k nim, ale aj jeho úžasnú tvorivosť, láskavosť a štedrosť. Adam a Eva boli v manželstve rovnocennými partnermi. Boh vedel, že akákoľvek nerovnováha vo vzťahu môže priniesť bolesť, nenávisť, zneužívanie a utrpenie. Boh stvoril Evu ako Adamovu rovnocennú partnerku a spoločníčku.

Keď do sveta vstúpil hriech, obrábať zem bolo pre muža oveľa ťažšie a rodiť deti bolo pre ženu oveľa bolestivejšie. Počas svojho pôsobenia na zemi sa Ježiš staral o ženy, vdovy a cudzinky. Povzbudzoval, uzdravoval a pomáhal tým, ktoré mali ťažký život. Pavol radí manželom a manželkám, aby sa navzájom podriaďovali jedni druhým (Ef 5,21). Vo svojich listoch ukazuje praktické spôsoby, ako si môžu kresťania navzájom prejavovať lásku a starostlivosť. Čítame o tom najmä v Liste Rimanom 12,9–18. Boh si želá, aby manželstvo bolo miestom vzájomnej lásky, súcitu, povzbudenia a radosti – aby plnilo zámer, pre ktorý ho stvoril.

Boží velký dar manželstva

Keď sa Boh zahľadel na modrú oblohu a trblietajúcu sa vodu, jeho srdce prekypovalo radosťou a láskou. V tráve uvidel tisíce kvetov a tiež stoviek stromov. Na chrbte pocítil teplé slnečné lúče. Usmial sa na ryby vo vode, vtáky na oblohe a zvieratá, ktoré sa bezstarostne hrali na slnku. Lev jemne olizoval jahňa a veverička skákala po chrbte slona. Motýle tancovali medzi kvetmi a opice si trhali ovocie zo stromov. Záhrada poskytovala dokonalý domov pre jeho deti.

Boh sa sklonil k zemi a z vlhkej hliny začal formovať človeka. Bude sa volať Adam. Keď bol Adam hotový, Boh dýchol do jeho úst a Adam ožil. Otvoril oči a uvidel Stvoriteľa,

ako sa na neho usmieva. Vstal a rozhliadol sa vôkol seba. Všetko bolo dokonale krásne. Boh mu podal ovocie a povzbudil ho, aby ho ochutnal. Bolo vynikajúce! Potom sa šli spolu prejsť. Boh ukázal Adamovi rôzne šťavnaté ovocie a orechy, ktoré mohol jesť. Ukázal mu tiež kvety. Adam ich ovoňal. Počúvali spolu spev vtákov. Potom Boh priviedol k Adamovi zvieratá. Prišli v dvojiciach. Adam videl, že zvieratá v pároch sa podobali, ale zároveň boli aj trochu odlišné. Boh mu vysvetlil, že jedno je samec, druhé samica. Spolu mohli splodiť ďalšie zvieratá. Adam dal všetkým zvieratám meno. Bolo zaujímavé vidieť rôzne tvory, ktoré Boh dokonale stvoril.

Adam sa spýtal Boha, prečo on nemá partnerku. Boh spôsobil, že Adam zaspal. Opatrne mu vybral z tela jedno rebro a miesto zacelil. Potom vzal kosť a mäso a vytvaroval z nich krásnu ženu. Mala výrazné oči a krásne vlasy. Boh sa usmial, keď ju vzal za ruku a pomohol jej vstať. Keď sa Adam prebudil a uvidel Evu, bol neskonalé šťastný. Vedel, že pochádza z jeho vlastného tela a že ju Boh stvoril špeciálne pre neho. Wow! Eva bola oveľa krajšia ako akékoľvek iné stvorenie v záhrade.

Adam a Eva sa držali za ruky a usmievali sa na seba. Ich srdcia zaplavila obrovská vlna lásky. Boh sa tiež usmial a požehnal ich. „Milujte sa navzájom a dbajte o seba. Milujem vás. Stvoril som pre vás celú túto krásnu záhradu, aby ste v nej mohli žiť. Tešte sa jeden z druhého a užívajte si záhradu. Majte deti, milujte ich tak, ako ja milujem vás, a vytvorte spolu rodinu!“

Zvyšok dňa strávili spolu, ochutnávali rôzne druhy ovocia a pozorovali hravé zvieratá. Spolu s Bohom pozorovali krásny západ slnka. Boh bol nesmierne šťastný. Jeho stvorenie nebolo tentoraz len dobré..., ale veľmi dobré. Objal svoje milované deti, poprial im dobrú noc a slúbil, že ráno opäť príde a bude mať pre nich špeciálne prekvapenie. Adam a Eva si našli príjemné miesto, kde jeden druhému v náručí zasali. Žiť bolo niečo úžasné!



SPOLOČNÁ MODLITBA

Požehnanie manželstva

- Nájdite svadobnú fotografiu – svoju alebo niekoho iného z vašej rodiny. Položte ju na papier a napíšte okolo nej modlitbu alebo požehnanie (napr. Flp 1,9 alebo 4Moj 6,24–26).
- Ak je to vaša fotografia, vystavte ju doma na viditeľnom mieste. Ak nie je, pošlite ju páru, ktorý je na nej vyfotografovaný.

Rodinné aktivity



Modelovanie osoby

- Použite plastelínu, formovateľnú hlinu alebo nejaké cesto na vytvorenie modelu človeka.
- Každý nech vymodeluje svoju vlastnú postavu.
- Porozprávajte sa o tom, aké ťažké je stvoriť ľudskú bytosť.
- Poďakujte Bohu za to, že každého z nás stvoril tak nádherne.



„Jedlá“ rodina

- Vytvorte postavičky z cesta na sušienky, kúpte medovníkové postavičky alebo z chleba vyrežte obrys človeka.
- Každý člen rodiny bude mať svoju vlastnú „jedlú“ postavičku.
- Ozdobte ich hrozičkami, polevou alebo ovocím.
- Skôr ako ich zjete, urobte zábavnú fotku vašej „jedlej rodiny“.



Usporiadajte svadbu

- Nájdite oblečenie, obliečky alebo závesy, ktoré by sa hodili na výrobu svadobných šiat.
- Jedno dieťa oblečte za nevestu, druhé za ženícha.
- Ak je to pre vás nerealizovateľné, položte oblečenie predstavujúce nevestu a ženícha na podlahu.
- Vytvorte jednoduchú kyticu z kvetov alebo papiera, alebo ju nakreslite.
- Zahrajte svadobný obrad – so spevom, biblickým veršom a modlitbou.



Vytvorte záhradný dom

- Predstavte si, ako Adam a Eva žili v raji.
- Použite papier, škatule alebo rôzne iné výtvarné potreby na vytvorenie záhradného domova.
- Pracujte spoločne alebo vytvorte individuálne návrhy.
- Ukážte si navzájom svoje diela a poďakujte Bohu za prírodu.



STREDA V SKRATKE

VERŠ

Potom Hospodin, Boh, povedal:
„Nie je dobré človekovi byť
samému. Urobím mu pomoc,
ktorá mu bude rovnocenná.“
1Moj 2,18

ÚVOD

Boh stvoril manželstvo
ako vzťah medzi dvoma
milujúcimi sa ľuďmi.
Je založený na rovnosti
a vzájomnej starostlivosti.

ZAMYSLENIE

Boh stvoril Adama a Evu,
aby žili jeden pre druhého,
a obdaroval ich láskou
a radosťou.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane,
za manželstvo a za to,
že si nám dal lásku
a partnerstvo.

ROZHOVOR

Čo robí manželstvo
láskyplným a silným?

VELKÝ DAR
milující
RODINY

ŠTVRTOK

DNEŠNÝ DAR

V rodine sa každý deň učíme milovať, prejavovať si lásku a pestovať ju.

VERŠ NA ZAPAMÄTANIE

Bud'te si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti.
(Rim 12,10)

AKTIVITY NA ZAPAMÄTANIE VERŠA

Chyťte sa za ruky
a vytvorte kruh. Zara-
dom nech každý povie
jedno slovo z verša.
Urobte to niekoľkokrát,
kým si celý verš neza-
pamätáte. Potom sa
navzájom objímte.

ÚVOD

Význam lásky

Hoci nie každý manželský pár má deti, Boh chcel, aby sa manželstvo stalo základom pre bezpečný a láskavý domov, v ktorom by deti mohli rásť a cítiť sa milované. Deťom prospieva prostredie plné lásky, podpory, pohodlia a bezpečia. Keď bábätká a batolátá cítia neustálu lásku a starostlivosť, buduje sa u nich zdravé seba-vedomie a schopnosť empatie a súcitu.

Deti, ktoré sú zanedbávané, zneužívané alebo ich nemá kto utíšiť, keď plačú, môžu trpieť dlhodobými následkami. Trauma v ranom veku môže obmedziť tvorbu mozgových spojení, ktoré sú potrebné pre emocionálne zdravie a schopnosť starať sa o druhých. Tieto deti majú často problémy, pokiaľ ide o vzťahy, pocit vlastnej hodnoty a celkové psychické (a fyzické) zdravie.

Božím plánom bolo, aby manželstvo a rodina boli miestom lásky, bezpečia a radosti, aby odrážali jeho lásku k nám. Ako rodičia, opatrovatelia alebo členovia rodiny môžeme byť nápomocní pri vytváraní takéhoto prostredie.

Ako môžete tento týždeň poukázať svojej rodine na Božiu lásku?

ZAMYSLENIE

Veľký dar milujúcej rodiny

„Wow! Bolo by skvelé sledovať, ako Boh stvoril náš svet,“ zvolal Lukáš. „Veru áno,“ povedala Lara, „chcela by som vidieť, ako Boh rozmiestňuje hviezdy na oblohe.“

„Rád by som pomohol Adamovi dávať mená zvieratám,“ zasmial sa Lukáš. „Niektoré z nich sú celkom vtipné,“ usmial sa otec. „Rád by som videl, ako Boh stvoril Adama a Evu a privítal ich na tomto svete.“

„Ja by som chcela vidieť, ako sa Adam prvýkrát stretol s Evou,“ povedala mama a nezbodne žmurkla na otca. „Pamätáš sa, keď sme sa my stretli prvýkrát?“

„Ako by som mohol na to zabudnúť,“ usmial sa otec a pobožkal mamu na líce. „Som veľmi rád, že sme sa do seba zamilovali..., že si si ma vzala... a hlavne, že ste sa nám narodili vy dvaja!“

„Boh chce, aby sme si v rodine prejavovali lásku,“ povedala mama. „Adamovi a Eve ukázal, ako vyzerá láska. Potom im povedal, aby si založili rodinu a túto lásku odovzdávali svojim deťom.“ „Keď však prišiel hriech, ľudia začali jeden druhému ubližovať namiesto toho, aby sa milovali,“ povedal otec. „Preto prišiel Ježiš, aby nám ukázal, ako milovať Boha a ostatných ľudí.“

„Dobre teda,“ povedala mama s úsmevom, „mám nápad. Lukáš a Lara, podľa čoho viete, že sa s ockom máme radi?“ Deti sa na seba pozreli a začali premýšľať. „Veľa sa objímajte,“ povedal Lukáš. „Ďakujete si navzájom,“ dodala Lara. „Ocko odpustil mame, keď trochu nabúrila auto,“ zasmial sa Lukáš. „A mama odpustila ockovi, keď jej rozbil vázu,“ spomenula si Lara. „Pomáhate si navzájom bez toho, aby ste o to museli poprosiť,“ povedal Lukáš. „A ospravedlníte sa, keď si ublížite, urobíte chybu alebo na niečo zabudnete,“ dodala Lara zamyslene.

„Áno,“ súhlasil otec, „každý deň sa snažíme urobiť pre druhého nejakú láskavosť. Keď sme milí, ochotní a vďační, sme šťastní.“ „Cítim sa bezpečne a som šťastná, keď vidím, ako sa máte radi,“ zašepkala Lara. „Ja tiež,“ súhlasil Lukáš.

„A čo vy dvaja?“ spýtala sa mama. „Máte sa radi?“ Súrodenci zmĺkli. Vedeli, že niekedy si robia zle. „My sa delíme o hračky... Niekedy.“ povedal Lukáš. „Niekedy si pomáhame pri upratovaní izby,“ povedala Lara. „Myslím, že by sme to mohli robiť aj častejšie.“

Mama sa usmiala. „Sme šťastní, keď ste k sebe milí.“ „Tento týždeň som počul, ako Lara poďakovala Lukášovi za to, že jej odniesol ťažkú tašku,“ povedal otec. „A Lukáš pomohol Lare, keď si robila domáce úlohy.“

„To sme sa naučili od teba a mamy,“ povedal Lukáš. „Myslím si, že vy ste sa to naučili od Pána Boha.“ „To určite,“ zasmial sa otec. „Aj od seba navzájom. Hoci žiadna rodina nie je dokonalá, čím viac sa máme radi, tým viac sa podobáme Ježišovi.“



SPOLOČNÁ MODLITBA

Modlitba plná lásky

- V kruhu sa držte za ruky a pomodlite sa za osobu po vašej ľavici.
- Keď sa všetci pomodlia, pomodlite sa za osobu po vašej pravici.
- Za každého sa vlastne pomodlia dvaja.
- Ak je niekto veľmi hanblivý, môže sa modliť potichu a po skončení modlitby stisnúť ruku osobe vedľa seba.
- Na záver sa všetci objímte.

SPOMIENKY

Rodinné aktivity



Milý odkaz

- Vystrihnite papierové srdiečka alebo vyrobte kartičky.
- Napíšte krátky srdečný odkaz pre každého člena rodiny.



Zoznam lásky

- Vytvorte zoznam spôsobov, ako si môžete doma prejavovať lásku.
- Opýtajte sa všetkých, čo im najviac pomáha cítiť sa milovaní.
- Každý deň prejavte každému v rodine nejakým spôsobom lásku.



Veniec lásky

- Z papiera vystrihnite srdcia veľké ako dlaň.
- Nájdite biblické verše o láske (napríklad Rim 12,9–18 alebo 1Kor 13).
- Na každé srdce napíšte jeden verš a ozdobte ich.
- Spojte srdcia do venca a niekde doma si ho zaveste.



Učte sa spolu

- Vyberte si čo najzrozumiteľnejší preklad Biblie.
- Odpíšte si text Rim 12,9–18 a každý týždeň sa ako rodina naučte jeden verš.
- Porozprávajte sa o tom, ako môžete každý z týchto veršov uviesť doma do praxe.



Mnoho foriem lásky

- Pripravte si rôzne výtvarné potreby.
- Každý nech si vyberie jeden pojem, ktorý nejakým spôsobom súvisí s láskou (láskavosť, trpezlivosť, povzbudenie atď.).
- Vytvorte srdce, ktoré bude predstavovať tento aspekt lásky.
- Svoje diela vystavte ako rodinnú nástenku.

ŠTVRTOK V SKRATKE

VERŠ

Buďte si navzájom oddaní
v bratskej láske, predbiehajte sa
navzájom v úctivosti.

Rim 12,10

ÚVOD

Boh nás vyzýva,
aby sme si navzájom
prejavovali lásku milými
slovami a skutkami.

ZAMYSLENIE

Pomocou jednoduchých
vecí – poznámok, zoznamov,
dekorácií a biblických
veršov – si môžeme každý deň
pripomínať lásku.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane,
že si nám ukázal,
ako môžeme milovať.

ROZHOVOR

Ako dnes prejavíš
niekomu lásku?



PIATOK

DNEŠNÝ DAR

Sobota – dar lásky, odpočinku, radosti a spoločne stráveného času, ktorý každý týždeň dostávame od Boha.

VERŠ NA ZAPAMÄTANIE

Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh prestal vykonávať celé svoje stvoriteľské dielo, ktoré utvoril. (1Moj 2,3)

AKTIVITY NA ZAPAMÄTANIE VERŠA

Nakreslite na papier veľkú sedmičku. Napíšte prvú časť verša na hornú časť sedmičky a druhú časť verša dolu na vertikálnu čiaru sedmičky. Potom slová zakryte a skúste ich povedať naspamäť.



ÚVOD

Dar lásky

Sobota je darom lásky od Boha. Je prejavom jeho milujúcej starostlivosti o našu duchovnú, fyzickú, duševnú i vzťahovú pohodu. Boh vie, že si potrebujeme oddýchnuť od pracovného kolobehu a viac sa sústrediť na jeho lásku. V jeho milujúcom objatí môžeme premýšľať o uplynulom týždni a o tom, ako nás viedol. Môžeme sa tiež modliť za nový týždeň, odovzdať mu svoje starosti a obavy a prosiť o lásku a múdrosť v našich skúškach.

Sobota je dňom, v ktorom dbáme aj o svoje telo, pretože si môžeme oddýchnuť od ťažkej práce alebo ísť do prírody, ak sme celý týždeň sedeli doma. Je to deň, keď môžeme pri oslave Pána Boha prežívať pozitívne emócie charakteristické pre nebo: radosť, lásku, pokoj, úžas, nádej, inšpiráciu, zmysluplnosť, kreativitu, vďačnosť a smiech. Je to tiež deň, keď môžeme prejavovať lásku druhým a snažiť sa zmierniť ich utrpenie. Ako si vychutnať tieto krásne dary vo vlastnej rodine?

Boží veľký dar soboty

Bol piatok večer a otec sa pripravoval na začiatok soboty. Nafúkal veľa balónov. Dva balóny mali tvar srdca, ostatné boli okrúhle. Lukáš a Lara sa čudovali, čo bude robiť s toľkými balónmi.

Otec požiadal deti, aby povedali, čo všetko robili počas minulého týždňa: boli v škole, nakupovali, hrali futbal, pomáhali, prali, pripravovali večeru, upratovali, pracovali v záhrade, robili si domáce úlohy, chodili do práce... Zoznam bol dlhý. Zakaždým, keď niečo povedali, otec to napísal fixkou na jeden z balónov.

Čoskoro boli všetky guľaté balóny popísané. „A čo urobíš s balónmi, ktoré majú tvar srdca?“ spýtala sa Lara. „Na čo sú?“ Otec neodpovedal. Na jeden balón v tvare srdca

napísal „milovať Boha“ a na druhý „milovať blížnych“.

Lara a Lukáš stáli uprostred izby. Otec povedal: „Teraz sa snažte udržať všetky balóny vo vzduchu. Žiadny z nich nesmie spadnúť na podlahu!“

Súrodenci začali vyhadzovať balóny do vzduchu. Behali po izbe a odrážali balóny tak rýchlo, ako len mohli. Ale bolo to ťažké, lebo balónov bolo veľa. Po chvíli už nevládali.

„Šlo vám to výborne,“ povedala mama. „Je ťažké udržať všetky balóny vo vzduchu. Podobne aj pracovať celý týždeň je celkom vyčerpávajúce!“

„Teraz sa začína sobota,“ povedal otec. „Môžete nechať všetky ‚pracovné‘ balóny spadnúť na zem a oddýchnuť si.“ Mama pozbierala balóny do veľkého koša. Otec ukázal na tie v tvare srdca a povedal: „Teraz udržte tieto dva balóny vo vzduchu.“

Udržať dva balóny vo vzduchu bolo jednoduché. Bol to vlastne oddych. Zakaždým,

keď sa balónov jemne dotkli, povedali niečo pekné, čo by mohli v sobotu robiť.

„Keď sa Adam a Eva prebudili po svojej prvej noci na zemi, čakal na nich špeciálny darček! Uhádnete, čo to bolo?“

„Azda sobota?“ zamyslel sa Lukáš. „Áno! Sobota je ako narodeninový dar, ktorý svet dostáva od Boha každý týždeň. Je to špeciálny čas od západu slnka v piatok večer do západu slnka v sobotu večer,“ usmiala sa mama.

„Boh nebol unavený a Adam s Evou vôbec nepracovali. Ale Boh chcel, aby jeden deň v týždni vnímali ako špeciálny dar, aby ho strávili s ním, aby rozmýšľali o jeho láske a stvorení a tiež o tom, ako sa o seba navzájom starať,“ vysvetlil otec.

Mama podala deťom veľkú darčkovú škatuľu. „Nech vám tento dar pripomína špeciálne dary, ktoré nám Boh daroval na sobotu.“ V škatuli bola kniha biblických príbehov, batoh s vecami na objavovanie prírody, krásne pohľadnice pre osamelých a smutných ľudí a zábavná biblická hra, ktorú mohli spolu hrať. Usmiali sa. Sobota je úžasný dar pre svet, ktorý dostávame každý týždeň!



SPOLOČNÁ
MODLITBA

**Sobotné
požehnania**

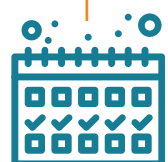
- Niektoré židovské rodiny majú tradíciu v piatok večer zapáliť sviečku a prosiť o Božie požehnanie.
- Pripravte jednu sviečku pre každého člena rodiny a zapáľte ich.
- Pripomeňte každému členovi vašej rodiny situáciu, v ktorej bol pre vás počas uplynulého týždňa požehnaním.
- Modlite sa za požehnanie pre každého člena rodiny – aby Boh požehnal ich sobotný odpočinok svojou láskou, pokojom a radosťou.

Rodinné aktivity



Sobotné darčeky

- Pripravte malú darčkovú škatuľu.
- Nech si každý vyberie tri malé predmety, ktoré mu pripomínajú sobotu. Nápady: batérie (sobota nás dobíja), srdce (Božia láska), krém na ruky (pohoda), semienko (nový začiatok) alebo malý darček (radosť).
- Vložte všetky predmety do škatule a povedzte, prečo ste ich vybrali.
- Nechajte škatuľu na stole ako pripomienku soboty.



Sedem dní po sebe

- Obzrite sa po dome a nájdite sedem predmetov, ktoré niečím reprezentujú každý deň uplynulého týždňa.
- Vyberte jednu vec za každý deň od nedele do piatku a niečo špeciálne za sobotu.
- Usporiadajte ich a použite na rozprávanie príbehu o tom, ako ste prežili týždeň.
- Povedzte, ako ste každý deň vnímali Božiu lásku.



Sobotná manna

- Pripravte papierové tanieri (alebo vystrihnuté papierové kruhy), perá a malé občerstvenie, napríklad pukance, orechy alebo sušené ovocie.
- Prečítajte si príbeh o manne v 2Moj 16,1–31.
- Rozdeľte tanieri na sedem častí, jeden tanier na každý deň.
- Na každý tanier od nedele do štvrtka položte jeden kúsok jedla, dva kúsky v piatok a žiadny v sobotu.
- Predved'te každý deň jedlom, pohybom a odpočinkom. V sobotu zjedzte piatkovú extra porciu a zaspievajte chválospev!

PIATOK V SKRATKE

VERŠ

Boh požehnal siedmy deň
a posvätil ho, lebo v ten deň
Boh prestal vykonávať
celé svoje stvoriteľské dielo,
ktoré utvoril.

1Moj 2,3

ÚVOD

Sobota je Boží zvláštny dar
určený na odpočinok,
radosť a lásku.

ZAMYSLENIE

Boh nás pozýva, aby sme si
oddýchli od práce, tešili sa
z jeho stvorenia a sústredili
sa na lásku – k nemu
aj k ostatným ľuďom.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane,
za sobotu – deň
odpočinku a lásky.

ROZHOVOR

Ako oslávite tento týždeň
Boží dar soboty?

SOBOTA

VERŠ NA ZAPAMÄTANIE

Ak v sobotu, v môj svätý deň, odvrátiš nohy od konania toho, čo sa ti páči, ak sobotu budeš volať rozkošou, ak Hospodinov svätý deň bude tvojou slávou a budeš ho sláviť tak, že sa nevydáš na svoje cesty a nebudeš robiť to, čo sa ti páči a viest' plané reči, nájdeš rozkoš v Hospodinovi. (Iz 58,13.14)

DNEŠNÝ DAR

Radujte sa zo soboty. Je to deň, ktorý nám Boh dal na odpočinok, radosť a vnímanie jeho lásky.



NÁDHERNÝ
dar
SOBOTY

AKTIVITY NA ZAPAMÄTANIE VERŠA

Povedzte tento verš
spolu a pritom si
tlieskajte do rytmu.

ÚVOD

Deň radosti

Boh chce, aby sobota bola pre nás dňom radosti, aby to bol najkrajší deň v týždni. V sobotu nepracujeme ani nepodnikáme. Boh chce, aby sme vnímali jeho požehnania prostredníctvom radosti, úžasu, inšpirácie a lásky. Jedným z najlepších spôsobov, ako deťom vysvetliť význam soboty, je postarať sa o to, aby bola pre nich sobota najradostnejším dňom týždňa.

Každý z nás je jedinečný. Máme radi rôzne veci. Niektorí radi trávia čas vonku v prírode. Niektorí radi využívajú svoje tvorivé schopnosti, aby urobili radosť druhým. Iní majú radi spev a hudbu alebo spoločnú diskusiu o Biblii. Čo majú radi vaše deti? Čo radi robia v sobotu? Ako im pomôcť, aby bola bohoslužba pre nich radostná a zaujímavá? Aké sú ich obľúbené sobotné jedlá? Zistite, čo ich robí šťastnými, a hľadajte spôsoby, ako im pomôcť prežiť sobotu čo najradostnejšie.

ZAMYSLENIE

Deň radosti

Bola sobota. Lukáš, Lara, mama a otec sedeli pri jazere a spolu obedovali. „Zaujímalo by ma, čo Boh robil s Adamom a Evou počas ich prvej soboty,“ povedala Lara. „Vtedy ešte nechodili do zboru.“

„Pravdepodobne mali piknik pri jazere ako my,“ zasmial sa Lukáš. „Ja si myslím, že Boh pripravil obľúbené ovocie, ktoré spolu zjedli. A potom si v jazere umyli ruky.“

„Biblia nám nehovorí, čo spolu robili, ale bol to určite veľmi výnimočný deň. Predstavte si, že sa prebudíte v úplne novom svete, ktorý vôbec nepoznáte.“ Otec vytiahol ďalekohľad, aby mohol pozorovať vtáky.

„Myslím si, že Boh sedel vedľa nich, kým spali, a čakal, kedy sa zobudia. Svoj nový domov ešte vôbec nepoznali. A on im chcel

pomôcť, aby ho spoznali,“ predstavovala si mama. „Možno ich zobudil, aby mohli spolu sledovať východ slnka. Chcel im ukázať, aké je to krásne.“

„Určite počúvali ranný spev vtákov,“ povedal otec a sledoval, ako sa vták ponoril do vody, aby chytil rybu.

„Boh im zrejme vysvetlil, kto je a prečo pre nich stvoril takú krásnu záhradu. A tiež, ako veľmi ich miluje,“ povedala mama. „Určite nemali tušenie, prečo sú tam.“

„Musel to byť zvláštny deň! Pozorovať farby pri východe slnka, počúvať spev vtákov, hrať sa so zvieratami, rozprávať sa s Bohom, ochutnávať ovocie a špliechať sa vo vode.“ Lukáš hodil malý kameň do jazera.

„Viem, čo urobíme! Podme do lesa a nazbierajme rôzne veci. Potom z nich vytvoríme pre každý deň stvorenia obrázkov v piesku.“ Lara hneď vytiahla tašku na zbieranie vecí.

Deti hľadali zaujímavé pierka, kvety, listy a kamienky. Otec zostal na deke a pozoroval lastovičky, ktoré lietali vysoko na oblohe.

Obrázky, ktorými znázornili každý deň stvorenia, boli nádherné. Lara použila kvet jasnej žltej farby ako slnko. Lukáš našiel niekoľko pierok a zobrazil nimi vtáka. Otec vytvaroval z piesku Adama. Mama umiestnila biele kamienky na obhorený kus dreva, aby znázornila stvorenie svetla.

„Aký obrázok urobíme na sobotu?“ spýtala sa Lara. „Nakreslíme do piesku veľkú škatuľu a naplníme ju množstvom srdc, aby sme znázornili Božiu lásku!“

Lukáš sa rozbehol k nedalekému kríku. „Tieto červené listy majú tvar srdca. Môžeme

ich použiť!“ Potom sa postavili k obrázkom, ktoré vytvorili, a otec ich všetkých odfotil.

„Bol to veľmi výnimočný týždeň,“ povedala Lara. „Dozvedeli sme sa úžasné veci o Božej láske, o krásnom svete, ktorý pre nás stvoril, o vzácnej láske v našej rodine a o narodení novom darčeku na každý týždeň – sobote.“

„Wow!“ usmial sa Lukáš, keď slnko začalo zapadať nad jazerom. „Aké úžasné je vedieť, že máme takého dobrého, láskavého, tvorivého a štedrého Boha!“ „Áno,“ povedal otec a všetkých objal. „Boh nás nesmierne požehnáva.“



SPOLOČNÁ
MODLITBA

Akrostická sobotná modlitba

- Pomodlite sa špeciálnu modlitbu pomocou slov, ktoré začínajú každým písmenom slova SOBOTA. Na každé písmeno vymyslite čo najviac prídavných mien.

Rodinné aktivity



Súťaž o najlepšiu sobotu

- Vytvorte si zábavný certifikát alebo jednoduchú trofej.
- Zamyslite sa nad najlepšou sobotou, akú ste zažili.
- Kde ste boli? Kto bol s vami? Čo urobilo túto sobotu takou výnimočnou?
- Ako vám táto sobota pomohla pocítiť Božiu lásku?
- Ako si môžete naplánovať ďalšiu takúto sobotu?
- Povedzte si navzájom, ktorá z vašich sobôt by vyhrala prvé miesto v súťaži o najlepšiu sobotu.
- Pre mladšie deti napíšte slovo „SOBOTA“ na papier a nechajte ich, aby si ho vyzdobili podľa vlastnej fantázie.



Deň radosti

- Ako rodina si napíšte zoznam 100 jednoduchých vecí, ktoré máte na sobote radi.
- Každú z nich napíšte na samostatnú stranu zošita alebo na kartičku.
- Zahrňte veci ako: časti bohoslužby, spôsoby, ako môžete pomáhať druhým, sobotné prechádzky, obľúbené pesničky, biblické príbehy, špeciálne jedlá, zábavné hry a miesta, ktoré môžete navštíviť.
- Každú sobotu si vyberte jednu z týchto aktivít a užite si ju!



Pripomienka

- Pripravte si rôzne výtvarné potreby, vrátane papiera a prírodných materiálov, ako sú mušle alebo sušené kvety. Vytvorte niečo, čo bude vašej rodine pripomínať, že si má plánovať radostné soboty.



Vďaka za sobotu

- Vytvorte kartičku vďačnosti pre Boha.
- Napíšte všetky veci, ktoré máte na sobote radi.

SOBOTA V SKRATKE

VERŠ

Ak v sobotu, v môj svätý deň, odvrátiš nohy od konania toho, čo sa ti páči, ak sobotu budeš volať rozkošou, ak Hospodinov svätý deň bude tvojou slávou a budeš ho sláviť tak, že sa nevydáš na svoje cesty a nebudeš robiť to, čo sa ti páči a viesť plané reči, najdeš rozkoš v Hospodinoi.

Iz 58,13.14

ÚVOD

Sobota je Boží dar radosti, odpočinku a lásky, ktorý dostávame každý týždeň.

ZAMYSLENIE

Boh nás pozýva, aby sme zo soboty urobili deň radosti, chválili ho za jeho lásku, stvorenie i požehnanie.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, za radostný deň soboty.

ROZHOVOR

Ako urobiť sobotu dňom radosti?

BOŽIE velké DARY

Keď na počiatku Božie srdce prekypovalo láskou, táto láska sa prejavila v troch úžasných daroch, ktorými vyvrcholilo Božie stvoriteľské dielo: manželstvo, rodina a sobota. Zatiaľčo prvých šesť stvoriteľských dní odhaľuje Božiu moc a umenie pri stvorení fyzického sveta, tieto tri Bohom ustanovené inštitúcie odrážajú samotnú podstatu jeho charakteru a jeho najhlbšie túžby pre blaho ľudstva.

Manželstvo, rodina a sobota naplňajú naše najhlbšie potreby: spoločenstvo, spolupatričnosť a spojenie s naším Stvoriteľom. Spolu tvoria trojicu Božích inštitúcií, ktoré sú pre nás dodnes požehnaním a ochranou. Pripomínajú nám, že sme úžasne a krásne stvorení a milovaní naším Stvoriteľom. (Ž 139,14)

NEDEĽA V SKRATKE

VERŠ

My milujeme,
lebo on nás miloval prvý.
1Ján 4,19

ÚVOD

Božia nekonečná láska nás naplňa a preteká nami.

ZAMYSLENIE

Otec použil hroznovú šťavu, aby ukázal, ako Boh vlieva svoju lásku do našich srdc – a ako ju my môžeme šíriť ďalej.

MODLITBA

Pane, ďakujem Ti, že vlievaš svoju lásku do môjho života.

ROZHOVOR

Kedy a kde si dnes vnímal Božiu lásku?
Ako ju budeš šíriť ďalej?

PONDELOK V SKRATKE

VERŠ

Na počiatku stvoril Boh
nebo a zem.
1Moj 1,1

ÚVOD

Božie umelecké dielo môžeme vidieť vo svetle, vode i rastlinách.

ZAMYSLENIE

Prvý deň – svetlo;
druhý deň – voda;
tretí deň – rastliny.
To všetko svedčí o Božej láske a starostlivosti.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, za svetlo, ktoré nás vedie; za vodu, ktorá nás osviežuje; a za rastliny, ktoré nám slúžia ako potrava.

ROZHOVOR

Čo z uvedených stvorených vecí – svetlo, voda alebo rastliny – podľa vás najviac poukazuje na Božiu lásku?

UTOROK V SKRATKE

VERŠ

Boh povedal:
„Nech sa hmýria vody živými tvormi a vtáky nech lietajú nad zemou pod nebeskou oblohou.“
1Moj 1,20

ÚVOD

Boh nám dal zmysly, aby sme mohli poznávať jeho lásku prostredníctvom zraku, sluchu a hmatu.

ZAMYSLENIE

Boh naplnil oblohu rôznymi vtákmi a vodu rôznymi morskými živočíchmi.
Každý z týchto tvorov svedčí o jeho kreativite.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, za vtáky, ryby a zvieratá, ktoré nám pripomínajú, aký si tvorivý.

ROZHOVOR

Ktoré zviera podľa teba najviac poukazuje na Božiu tvorivosť?

STREDA V SKRATKE

VERŠ

Potom Hospodin, Boh, povedal: „Nie je dobré človekovi byť samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude rovnocenná.“

1Moj 2,18

ÚVOD

Boh stvoril manželstvo ako vzťah medzi dvoma milujúcimi sa ľuďmi. Je založený na rovnosti a vzájomnej starostlivosti.

ZAMYSLENIE

Boh stvoril Adama a Evu, aby žili jeden pre druhého, a obdaroval ich láskou a radosťou.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, za manželstvo a za to, že si nám dal lásku a partnerstvo.

ROZHOVOR

Čo robí manželstvo láskyplným a silným?

ŠTVRTOK V SKRATKE

VERŠ

Buďte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti.

Rim 12,10

ÚVOD

Boh nás vyzýva, aby sme si navzájom prejavovali lásku milými slovami a skutkami.

ZAMYSLENIE

Pomocou jednoduchých vecí – poznámok, zoznamov, dekorácií a biblických veršov – si môžeme každý deň pripomínať lásku.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, že si nám ukázal, ako môžeme milovať.

ROZHOVOR

Ako dnes prejavíš niekomu lásku?

PIATOK V SKRATKE

VERŠ

Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh prestal vykonávať celé svoje stvoriteľské dielo, ktoré utvoril.

1Moj 2,3

ÚVOD

Sobota je Boží zvláštny dar určený na odpočinok, radosť a lásku.

ZAMYSLENIE

Boh nás pozýva, aby sme si oddýchli od práce, tešili sa z jeho stvorenia a sústredili sa na lásku – k nemu aj k ostatným ľuďom.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, za sobotu – deň odpočinku a lásky.

ROZHOVOR

Ako oslávite tento týždeň Boží dar soboty?

SOBOTA V SKRATKE

VERŠ

Ak v sobotu, v môj svätý deň, odvrátiš nohy od konania toho, čo sa ti páči, ak sobotu budeš volať rozkošou, ak Hospodinov svätý deň bude tvojou slávou a budeš ho sláviť tak, že sa nevydáš na svoje cesty a nebudeš robiť to, čo sa ti páči a viesť plané reči, najdeš rozkoš v Hospodinovi.

Iz 58,13.14

ÚVOD

Sobota je Boží dar radosti, odpočinku a lásky, ktorý dostávame každý týždeň.

ZAMYSLENIE

Boh nás pozýva, aby sme zo soboty urobili deň radosti, chválili ho za jeho lásku, stvorenie i požehnanie.

MODLITBA

Ďakujeme Ti, Pane, za radostný deň soboty.

ROZHOVOR

Ako urobiť sobotu dňom radosti?

BOŽIE *veľké* DARY

BOŽIE VEĽKÉ DARY

Pre oddelenie Adventistickej služby rodinám CASD
vydalo vydavateľstvo Advent-Orion, spol. s r. o.
Roztocká 5, 160 00, Praha 6
adventorion@adventorion.cz
www.adventorion.cz

Preklad do slovenčiny Marcela Bieliková
Zodpovedná redaktorka Ľubica Brezovická Šebeková
Sadzba podľa anglického originálu Jan Dobeš
Vytlačila tlačiareň ARTRON, s. r. o., Boskovice
Praha 2026

ISBN 978-80-7172-359-2